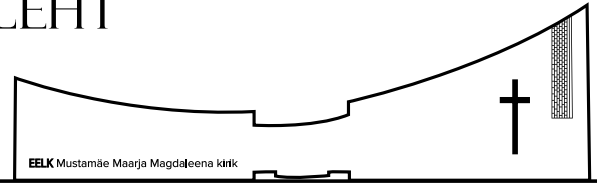

EELK MUSTAMÄE MAARJA MAGDALEENA KOGUDUSE AJALEHT

NR. 9 (47)
SEPTEMBER 2022

UUS ALGUS

Jaan Lahe

Olemine on olemine ajas. Inimolemist eristab muust loodust võime aega mõõta ja selle üle mõelda, nagu ka teadlikkus oma ajalikkusest. Teadmine, et kõik maine on kaduv ja üürrike, ei ole meile antud aga selleks, et me ennast haletseksime, vaid selleks, et me küsiksime selle kohta, mis on teisel pool aja piiri. Teoloog Karl Rahner on öelnud, et inimene on transtsendentsi olend. See tähendab, et me võime vaadata praegusest hetkest kaugemale ja tõusta kõrgemale piiridest, mis meid kammitsevad – vähemalt oma mõtetes. Küllap ongi meie olemasolu sügavaim mõte tõusta kõrgemale sellest, mis on, ja jõuda kuhugi, kuhu alles ollakse teel. Inimolemine on pidev teelolek, pidev liikumine eesmärgi poole, mis asub teisel pool meid ümbritsevaid piire ja on praegu veel vaid põgusalt aimatav. Liikumine sellel teel on aga alati seotud ootamatustega. Teadmine sellest võib tekitada meis ebakindlust ja vahel isegi hirmu, kuid teisalt on ettearvamatus moment just see, mis annab meie elule vaimse rikkuse. Meie ees on arvukalt võimalusi, kuid tegelikkuseks saavad neist võimalustest vaid vähesed. Me ei tea ette, millised. See võtab meilt võimaluse kõike kalkuleerida, kuid annab lootuse kogeda midagi täiesti uut ning seeläbi vaimselt avarduda. Viimane on kindlasti inimese üks eesmärke, kui mitte peaeesmärk, sest mida avaram on meie vaim, seda lähemal seisame me jumalikule Vaimule, mis on kõige oleva ja selles peituvate loendamatu võimaluste läte.

Paljud teed aitavad meil ületada oma piire ja liikuda Piirituse suunas, kuid kaks tähtsaimat neist on armastus ja loovus. Just võime näha enda ja teiste olendite kokkukuuluvust ja seeläbi teistest olenditest hoolida ning võime luua midagi uut tõstavad meid kõrgemale praegusest hetkest. Armastus ja loovus annavad meile vabaduse mitte jääda selliseks, nagu oleme, vaid saada millekski, mille poole oleme alles teel. Just nende kahe võime kaudu teeme me kõige enam teoks oma tõelist inimsust. Nagu olemine on olemine ajas, on meie tõeline inimsus olemine teiste jaoks ning võime luua midagi uut, mis on suurem kui meie. Nende võimete kasvades kasvame me vaimselt, mõistame aina enam oma kohta suures olemistervikus ja mida enam me seda mõistame, seda alandlikumad ja tänulikumad me oleme. Üksnes vaimselt kasvanud inimene suudab võtta olemist kui

imet ja aega kui kingitust.

Päeva ja öö vaheldumine, aastaegade vaheldumine – need on vaid nähtavad märgid aja kulgemisest, millesse oleme asetatud.

Me ei pea tundma ennast olemisse vangistatuna ega aega aheldatuna, vaid võime olemise- ja ajavooga teadlikult kaasa kulgeda. Nii tajume oma ajalikkust ja seda, et meie hinge kõige sügavamas põhjas on mõõde, mis ühendab meid Igavesega, kogu olemise alusega ning annab meile võimaluse tõusta oma piiridest ja piiratuses kõrgemale. Teadmine tollest mõõtmest on meie lootuse allikas – lootuse, et me ei ole aheldatud iseenda külge, vaid et on olemas tee, mis viib piiratuses välja. On oluline, et leiaksime selle tee ja asuksime käima sellel.

Suvi saab läbi. Teadmine millegi lõpust võib meid täita kurbusega, kuid iga lõpp on uus algus, uute võimaluste avanemine. Nõnda võime me ka sellele sügisele minna vastu teadmiseiga, et see on uus algus, mis peidab endas rohkesti võimalusi. Oluline on olla avatud neid võimalusi märkama ja et me ei tunneks hirmu teadmatuse ees, mida see sügis meile toob, mida tulevik meile toob, vaid et meil oleks julgust minna vastu ka tundmatule. Teadmine, et me pole saavutanud veel oma eesmärki, et me oleme veel teel, peaks andma meile lootust, sest nii kaua kui me oleme veel teel, on meil põhjust millegi poole pürgida. Meil kõigil on oma isiklikud eesmärgid ja ka nende poole tasub pürgida. Kõige olulisem on aga, et näeksime nende väikeste eesmärkide taga suurt eesmärki, selle taga, mis meile on oluline, seda, mis viimselt loeb ja et me püriksime selle poole lakkamatult. Armastus, loovus, intellektuaalsed võimed ja kõik, mis meil on, on üksnes vahendid selle eesmärgi saavutamiseks – eesmärgi, mis jääb veel nähtava maailma piiride taha, kuid millest me juba taipame ja aimame, mis see on, vähemalt hetkiti. See ei saa olla midagi vähemat kui vabanemine oma piiratuses ja poolikusest, saamine millekski enamaks, kui ollakse praegu – saamine selliseks, nagu me oleme peaksime, olla võiksime ja oma sügavamas südamepõhjas tegelikult ka olla tahaksime. Iga uus algus annab meile lootust, et see on võimalik.

KOGUDUSEELU SEPTEMBRIST 2022

Ülle Reimann

Selle aasta sügisele astume vastu natuke teissuguste ootustega kui varem. Ootame pikisilmi, et kiriku ehitus taas käima läheks. Juunis toimunud kirikupäevad andsid hindamatu kogemuse avatud kirikuustest, paljude inimeste vastuvõtmisest ja erinevatest võimalikest üritustest ja tegevustest koguduses. Loodame, et see ajavahe kirikupäevade ja kõigile avatud kirikuuste vahel jääb võimalikult väikeseks. Siiski, kirikupäevadelt tahaks palju häid ideid juba praegu koguduse elu rikastamiseks välja pakkuda.

Alustame kõigepealt nendega, mis on toimunud pikemat aega ja mis on leidnud koguduse elus kindla koha.

Pühapäevased jumalateenistused armulauaga toimuvad loomulikult **igal pühapäeval kell 15** ja on koguduseelu kese.

4. septembril kell 12 ootame taas kõiki lapsi ja peresid **perejumalateenistusele**, mis toimuvad septembrist juunini **iga kuu esimesel pühapäeval kell 12**. Septembris tähistab perejumalateenistus ühtlasi ka **lastekiriku** algust. Kindlasti hakkab aset leidma kokkusaamisi ka väiksematele lastele. Nii lastekiriku kui ka **mudilaskiriku** toimumise aegadest saab teada koguduse kuukavast. **Noortetöö** jätkub samuti kindlasti, vähemalt kord kuus toimuva noortekaga!

Kuukava ilmub meie koguduse ajalehes kuu alguses. Lehte saab kogudusest füüsilisel kujul ja digitaalselt meie kodulehelt mmmk.ee. Info lehe ilmumise kohta tuleb koguduse liikmetele meili teel ja seda jagatakse ka meie Facebooki grupis. Ajelehe toimikond jätkab oma tööd, nii et koguduses toimuvad olulised sündmused ja palju muudki huvitavat saaksid ajalehe veergudel kajastatud.

Reedeseid **palvusi Taizé lauludega** on vedanud pikka aega Kaimo Klement. Palvus peetakse **kell 19 iga kuu viimasel reedel**.

Jätkuvad ka kord kuus dr Jaan Lahe juhitud **järeleer** ja **piibliseminar** ning nende toimumise aegade kohta saab samuti infot kuukavast ning Mustamäe koguduse Facebooki grupist. Loengud nõuavad ettekandjalt põhjalikku ettevalmistust ja on väga huvitavad. Ootame kõiki nendest õhtutest koguduses osa võtma!

Oktoobriks saab kindlasti hoo sisse teispäevane **eine Piibli ja palvega**. Valmistame tervisliku eine ja kell 13.30 alustame ühise palvusega. Kellel juhtub keset nädalat vaba aega leiduma, olete alati oodatud osa võtma.

Elurõõmsatest ja tegusatest viibivad paljud suvel maakodudes ja sügisel taas kokku saades on omavahel palju jagada. Kokkusaamise rõõm vahelduseks tihti tehtud telefonikõnedele on väga suur. Tavaliselt on elurõõmsate ja tegusate kokkusaamine jäänud **kuu kolmandale neljapäevale algusega kell 12**.

Oleme varem palju rääkinud **rakugruppidest**, kuigi viimastel aastatel on inimeste kutsumine palvegruppidesse jäänud Covidi tõttu üsna soiku. Loodame selleks aastaks paremat olukorda ja ehk saavad kokkulisaks meestegrupile, ajalehetöimkonnale ja väikelaste emadele, kes on kõigele vaaatamata kogunenud kas füüsiliselt või zoomi vahendusel, ka naiste (emade, vanaemade) palvegrupid.

Kirikupäevade jätkuks võiks sügisest koguduse elu rikastama hakata loominguõhtud, liikumisega seotud tegevused, perekohvik ja miks mitte teha uut algust ka käsitööringiga.

Loominguõhtu annaks võimaluse tuua välja sahtlisse kirjutatud luuletused, jutukesed ja muu loomingu. Meil on palju andekaid inimesi, kes vajavad julgustust oma loomingu esitamisel. Loominguõhtud inspireerivad kindlasti paljusid ka midagi täiesti uut looma.

Oleme pikalt mõtisklenud ennekõike naistele mõeldud **liikumisega seotud tegevusest** koguduses ja loodame, et ühel hetkel ka niisugune osadus toimuma hakkab.

Perekohvik annaks taas võimaluse kutsuda kogudusse huvitavaid külalisi. Kunagi toimus niisugune üritus koguduseõhtu nime all. Samuti toimus algusaastatel hästi **käsitööring** ning ka see võiks leida uuesti oma koha kirikus.

Koguduse juures tegutsev **Misjonikoor** ootab samuti oma ridadesse uusi lauljaid, et huvitava ja kaasahaarava repertuaariga astuda üles nii koguduse üritustel kui mujalgi. Kooriga liitumise eelduseks on viisipidamine, kasuks tuleb noodikirja lugemise oskus. Proovide, esinemiste ja liitumise kohta saab täpsemalt teavet koguduse kantoorilt ja koori dirigendilt Maarja Vardjalt.

Koguduses on iga inimese panus oluline. Kui neid ridu lugedes tekib sul häid mõtteid või ütleb sisetunne, et oh, just seda tahaksin teha või mõnes teises tegemises kaasa lüüa, tule ja räägi oma mõtetest! Ideed võivadki jääda pelgalt ideedeks ilma tegudeta. Tarvis on haarata neist kinni ja lihtsalt otsast alustada.

TERE TULEMAST KOGUDUSSE, UUS VABATAHTLIK – RENATA KALEININKAS

Mina olen **Renata Kaleininkas**, 19-aastane, pärit Viimsist ja lõpetasin 2022. aasta suve alguses Pirita majandusgümnaasiumi. Sel sügisel olen esimene eestlasest UCrew praktikant Eestis Norra Misjoniseltsi (NMS) kaudu.

Olen väiksest peale teadnud Jumalast, aga päriselt õppisin Teda tundma siis, kui hakkasin kodukoha koguduse pühapäevakoolis käima. Sealt sain algteadmised Jumalast, Jeesusest ja Pühast Vaimust. Vanemaks saades hakkasid toimuma noorteõhtud, mida nimetati Reedeklubiks – sealt sain täiendavaid teadmisi ning muutusin lähedasemaks oma pühapäevakooli sõpradega. Sel ajal hakkas minu õde juhtima noortekaid, see kestis umbes neli aastat. Tuli aeg, mil mu õde ei saanud jätkata noorteõhtute läbiviimist ning tol hetkel jäin mina noortekata.

Samal ajal hakkasid mu vanemad käima Valguse tee vabakoguduses ning said teada seal toimuvast noorteõhtust. Alguses tekitas mõte minna kuskile noortekale üksi minus kartust, sest ma ei tundnud seal kedagi. Tol ajal olin introvertsem ja ei kippunud kellegi võõraga nii lihtsalt rääkima. Julgust kokku võttes aga läksin siiski kohale ja juba esimestest hetkedest tundsin end teretulnuna. Alguses anti mulle paar lihtsat ülesannet ja seal oli väga tore aeg. Kohe kui mainisin, et oskan kitarri mängida, pandi mind noortebändi ja mängisin ülistuses kaasa. Noorteõhtu toimus iga nädal ning sealt sain endale uusi vingeid sõpru.

Usus kasvades ja küpsemaks saades oli võimalus aina rohkem noortetoimkonnas kaasa aidata ning kõik koos tegime palju väljasõite ja osalesime kristlikel üritustel.

Valguse tee noorteõhtutel käimise ajal hakkasin avastama üle Eesti toimuvaid kristlikke laagreid. Need avardasid mu maailmapilti tohutult, sest sain näha kristlust erinevatest vaatevinklitest. Hakkasin elevusega ootama neid laagreid ja aeg-ajalt sain võimaluse lüüa kaasa laagri toimkonnas. Tutvusin paljude teiste kristlastega, kellest said mulle väga armsad sõbrad. Osalesin ka EELK noorte piibli- ja misjonikursusel, mille praktika tegin oma noortekatel.

Praegusel ajal tegutsen **Plus media** s v a b a t a h t l i k u n a . Kirjutan ajakirja Plus artikleid ja tegelen sotsiaalmeediasse postitamisega. Mind on natuke huvitanud ka filmiproduksioon ning rohkem kui aasta aega olen töötanud TV7-s vabatahtliku kaameraoperaatorina, filminud nii jutusaateid kui ka ülistussegmente.

Fotod: erakogu

Mõlemas valdkonnas vabatahtlikuna tegutsemine on olnud õnnistatud aeg ning olen õppinud palju uut seoses artiklite kirjutamise ja saadete salvestamisega.

Järgmine hooaeg on minu jaoks eriline. See ei paista kohe väga harjumatu, sest tegutsen ju Eestis, sellegipoolest olen esimene eestlane noortetööd tegemas Eestis NMSi kaudu. Sellise võimaluseni on toonud mind huvitav teekond. Esimest korda kuulsin üldse sellest programmist 2017. aastal, kui minu õde läks Inglismaale praktikale. Järgnevatel aastatel tulid erinevatest riikidest praktikandid Eestisse, kellega tuttavaks sain. Nende kogemusi kuuldes kasvas mul huvi NMS-i vastu ning mõtlesin minna praktikale Inglismaale. Kahjuks selgus, et sinna ei ole võimalik saada ning mulle pakuti valida Norra ja Eesti vahel. Mõtlesin nende peale ning otsustasin, et Eesti on hea variant, sest siin on kergem leida noortega kontakti ja lihtsam suhelda. Loodan, et saan kunagi välismaal samuti noortetöö kogemuse.

Minu praktika toimub Mustamäe Maarja Magdaleena ja Saku Toomase kogudustes. Nendesse kogudustesse ei ole ma tihti sattunud ning olen põnevil, missugune see töö hakkab välja nägema. Ma arvatavasti aitan kaasa noorteõhtutel ja noorte üritustel. Minu jaoks on oluline saada hea klapp noortega, veeta nendega aega ja olla neile toeks. Soovin, et nad tunneksid esmalt Jumala armastust ja ligiolu, ning tahan olla nende jaoks olemas, nagu oldi mulle nooremana. Kindlasti tuleb põnev praktikaaeg, sest hakkam tuttavas keskkonnas teenima ning olen elevil, mida Jumal on mulle plaaninud.

LEERITUND 4: PATT JA LUNASTUS (13. OSA)

Jaan Lahe

Õpetust päritavast ega pärandatavast patust ei leidu ei Vanas ega Uues Testamendis, ometi on seda püütud ka teatud Piibli kirjakohtadega põhjendada. Sellised kirjakohtad on näiteks 1Ms 8:21 ning eelkõige Ps 51:7, mille põhjal patu edasikandumist on seletatud sigitamise ja sünnitamisega. Tänapäevased piiblitõlgendusmeetodid nende kirjakohtade puhul sellist tõlgendust ei toeta. Ainus, mida Piibli põhjal üldistatult saab väita, on kogu inimkonna patusus, ja seetõttu on seda, mida varem pärispatuks nimetati, hakatud tänapäeval mõistma pigem „üldise patuna“ (ld *peccatum universale*) või „maailma- ehk inimkonna patuna“.

Näiteks **Paul Althaus** selgitab, et ajaloolise isiku asemel tuleks Aadamat mõista hoopis kõigi inimeste algse ühtsuse väljendusena. Althaus ei ole ka nõus pattulangemist käsitlema kord ajaloos toimunud sündmusena, mis avaldab meile jätkuvat mõju. Ta ütleb, et pattulangemine ilmneb küll ajaloos, kuid ei ole selles lokaliseeritav, vaid leiab aset kõikjal ning samaaegselt. Adam on Althausi arvates inimese kui liigi nimetus, teatud laadi inimkonna kollektiivne „mina“, mis hõlmab kollektiivset vastutust patu eest. Kui Adam muudetakse ajalooliseks isikuks ja pattulangemist mõistetakse kord ühe isikuga aset leidnud sündmusena, siis poleks Althausi meelest tema süü enam meie süü ning sel juhul pärispatt ei süüdistaks meid, vaid vabandaks. Kui meie patt oleks vaid Aadama patu kausaalne kaugmõju, siis ei saaks meid ka selle eest vastutavaks teha.

Emil Brunneri arvates on traditsiooniline õpetus pärispatust andnud inimese patuneolemisele samasuguse olemislaadi nagu „lapse sinisilmsusele, kelle isa oli samuti sinisilmne“, ning sunnib inimest omaks võtma süüd, mida tal ei ole. Brunneri meelest kaotavad sellise patukäsitluse taustal teopatud tõsiseltvõetavuse.

Ka **Friedrich Gogarteni** meelest ei ole traditsiooniline arusaam pärispatust põhjendatud ning see võtab inimeselt vastutuse. Taoline arusaam pärispatust on Gogarteni sõnul pärit müütilisest mõtlemisest, mida me ei saa enam omaks võtta.

Wilfried Härle arvates on traditsioonilise pärispatu-õpetuse nõrgad kohad pärispatu samastamine süüga, mis saab olla üksnes personaalne, ning arusaam sigitamisest kui patu edasikandmise vahendist, mille aluseks on seksuaalsust halvustav hoiak. Siiski on ka Härle arvates kõnelemine pärispatust kui inimkonna patust põhjendatud. Selle aluseks on inimese kogemus patust, mis mõjutab ja kujundab teda, ulatudes tema kõige sügavamasse sisemusse.

Wolfhart Pannenbergi meelest saab patu üleüldisust seletada hästi ka ilma ideeta selle pärandatavusest sigitamise ja sünnitamise kaudu – kõigile inimestele on omane sarnane käitumisstruktuur.

Tendents tõlgendada pärispattu mitte millegi päritu ja pärandatavana on iseloomulik ka tänapäeva roomakatoliku teoloogiale. Nii kirjutab jesuiidipreester **Christoph Wrembeck**: „Sõna pärispatt (õigupoolest

„päriilik patt“) viitab ajale: kunagi iidsetel aegadel patustasid kaks esimest inimest ja nendelt on kõik teised „pärinud“ patupahe. Pärispatt oleks siis midagi viiruse sarnast, mis peitub igas siia sündivas inimeses. Ometi terve mõistusega inimene tõrjub endast sellise ettekujutuse. Kas minule peab see pahategu süüks arvatama, mida teised aastatuhandete eest on teinud? Inimesedki ei ole üksteise vastu nii julmad. Liiasi Jumal oleks pidanud sellise patu ammu kõrvaldama. Seetõttu räägivad mõned parema meelega hukatuslikust elukorraldusest, mis edasi kestes õnnetust toob. /---/ Pärimise teel edasikanduva iga inimese põhimõttelise patuse vastu räägib ka üks kaalukas teoloogiline argument: vana hea katoliku traditsiooni järgi on raske patt võimalik ainult vabaduses. Ent tavapärasel arusaamas pärispatust valdavalt ei käsitleta vabadust. Süü, raske patt on võimalik vaid vaba enesemääramise korral. Selline Jumal, kes eellaste süü (olgu siis olukorra või teo) järglastele üle kannab, seati juba juudi jumalapildis kahtluse alla. Jeesus heidab arusaama päritavast karistusest lõplikult kõrvale (Jh 9:3). /---/ Nõnda siis ei kujuta Jahvisti loomislugu mitte pärispattu (seda sõna ei tohikski enam kasutada), vaid hulga vastavate pärimuste kaudu saab siin ilmsiks patu, iga inimese iga patu olemus.“

Ka teine tuntud jesuiidist teoloog, **Karl Rahner**, ei mõista pattu millegi otseselt pärandatavana, vaid on seisukohal, et elades inimesena ühiskonnas ja olles loendamatu teiste inimestega, saab inimene selle teda ümbritsevast maailmast, millest ta ei saa olla isoleeritud. Näitena selle kohta, kuidas saame ühiskonnas elades osaliseks võõrast süüst, toob ta juhtumi, kus inimene ostab poest banaani ja sööb seda. Banaani söömisel ei ole ju iseenesest midagi halba, aga kui inimene saab teada, millistes ebainimlikes tingimustes on lasknud istanduseomanik oma töötajatel selle banaani kasvatamiseks töötada ja millised halvad tagajärjed on olnud selle banaani transportimisel keskkonnale, saab sööja osa istanduseomaniku süüst.

Kui me ei mõista pärispattu esimeste inimeste teopatu, st keelatud puust söömise tagajärjel nende järglastele ülekandunud süüna, siis kuidas tuleks mõista patuneolemise ja patu tegemise ehk pärispatu kui üleüldise patu ja üksikute teopattude suhet? Nagu juba eelnevast teoloogide kriitikast näha, ei ole õige mõista seda kausaalsena, kuid põhjendatud ei ole ka pärispatu ja teopattude käsitlemine kahe eraldi nähtusena. Tänapäeva teoloogia rõhutab nende lahutamatumust. Ilmselt kõige tabavamalt on nende suhet määratlenud Härle, kes mõistab (teo)patte kui patu konkretiseeringuid, kui selle erinevaid avaldumisvorme. Kuid – kui teopatte mõista tegudena, mille eest inimene on vastutav, siis peaks see eeldama vaba tahte olemasolu, st inimese võimet otsustada, kas ta patustab või mitte. Järgnevas alapeatükis vaatlemegi küsimust vabast tahtest ühenduses patuga.

(järgneb)

PEAINGEL MIIKAEL – KAS KA TÄNANE EESTIMAA KAITSJA?

Mihkel Kukk, EELK Rapla Maarja-Magdaleena koguduse vaimulik

Eesti rahvakalender tunneb septembrit küll mihklikuuna, kuid tänapäeval teavad üsna vähesed, kust see nimetus on tulnud ja kes on selle nime taga. Meie kirikukalendris öeldakse **29. septembri** ehk **mihkclipäeva** kohta, et tegemist on peaingel Miikaeli ja kõikide inglite pühaga.

Kirikuloost on teada, et peaingel Miikaelile pühendatud päeva hakati tähistama juba 5. sajandil. Kui 1359. aasta kirikukalendri reform liitis seni mitu peainglitega seotud tähtpäeva kokku, sai selleks päevaks 29. september.

Piibli järgi on peaingel Miikael nii Vana Seaduse lepingurahva Iisraeli kui ka kristlaste koguduse taevane kaitsja. Juudi rabide õpetuse kohaselt on Miikael üks tähtsamatest Jumala trooniinglitest, auastmelt kõige kõrgem inglite hulgas, kelle nimi tähendab tõlkes „kes on nagu Jumal“. Ehk siis seal, kuhu ilmub Miikael, saab nähtavaks eriline Jumala kirikus ja vägi.

Näiteks usuti, et just Miikael olevat ilmutanud end Hoorebi mäe lähedal põlevas kibuvitsapõõsas Moosesele, kui too sai korralduse viia iisraellased Egiptusest välja (2.Moosese 3). Samuti olevat ta Mamre tammikus ilmunud Aabrahamile ja ta elatanud naisele Saarale kolme mehe näol, tuues neile teate Iisaki sünnist – tegemist oli Miikaeli ja kahe teise Jumala trooniingli Gabrieli ja Rafaeliga (1.Moosese 18).

Kui Gabrieli tunneme rohkem sõnainglina, kellest räägib Luuka evangeelium nii Ristija Johannese kui ka Jeesuse sünni ettekuulutuses, on Miikael pigem teingel. Apokrüüfses juudi kirjanduses ongi teda kujutatud taevavägede juhina, kelle meelevaldas on õiguse ja kohtumõistmise üle otsustamine, aga ka armu ja halastuse jagamine neile, kes seda vajavad. Miikaelis nähakse inimeste eestkostjat Jumala juures, kes toetab ka surijaid, et juhtida nende hinged taevasse.

Uuele Testamendile on inglite austamine küll üldjuhul võõras, ometi kuuluvad inglid teenivate vaimudena Jumala loomingu hulka, kes on läkitatud abistama neid, kes kord pärivad pääste (kiri heebrealastele 1:14).

Konkreetselt Miikaelist on Uues Testamendis juttu ainult kahes kohas, Juuda kirjas ja Johannese ilmutusraamatus. Juuda kiri mainib legendi apokrüüfsest teosest „Moosese taevaminemine“, mille kohaselt saanud peaingel Miikael Moosese surma järel Jumalalt käsu jumalamehe surnukeha matmiseks. Saatan aga laimas Mooset ja nimetas teda mõrtsukaks, kuna Mooses oli nooruse ägedusehoos maha löönud egiptlase, kui viimane peksis tema suguvenda. Saatan nõudnud seetõttu Moosese surnukeha endale, mille peale olevat Miikael vaid vastanud „Issand sõidelgu sind!“ Seepeale sekkunud Jumal ise loosse ning matnud Moosese surnukeha oma kätega.

Johannese ilmutusraamatu 12. peatükis on aga juttu taevas puhkenud sõjast Miikaeli ja tema inglite ning teiselt poolt saatana ja tema inglite vahel. Selle võitluse tulemusena heideti lohe ehk muistne madu, kes juba Eedeni aias ahvatles inimest patustama, karistuseks maa peale. Lohel jäi seal aga tegutsemiseks vähe aega, sest Kristuse ristisurma ja ületõusmise läbi riisuti saatana

lõplikult tema relvad. Apokalüptilises plaanis on seega peaingel Miikaeli ülesanne võidu kindlustamine kõigi Jumala-vastaste kurjusejõudude üle.

Ikoonograafiliselt on Miikaelit kõige varasemal ajal kujutatud kas üksi või koos peaingel Gabrieliga pikas valges rüüs assistendi või saatjana Kristuse trooni ees. Keskajast alates aga kujutatakse teda lohe võitjana, kellel on seljas hiilgav soomusrüü ning käes kas tulimõök, oda, kilp või ka piits. Et hiliskeskajal kujutati Miikaeli muu hulgas kaalujana viimsel kohtupäeval, on tema atribuudiks saanud ka kaalud tasakaalu, õigluse ja harmoonia sümbolina.

Lisaks sõdalastele on ta kõigi haigete, surijate ja surmaohus viibijate kaitsepühak ning politseinike ja isegi kalmistute patroon. Mitmed rahvad, näiteks sakslased on valinud peaingel Miikaeli oma rahvuspühakuks.

Eestiski on Miikaelile pühendatud rida kirikuid. Lisaks Mihkli kirikule Läänemaal veel ka Häädemeeste, Juuru, Jõhvi, Keila, Kihelkonna, Kodavere, Rõngu, Räpina ja Tallinna Rootsi-Mihkli kirikud. Hävinud on Narva Mihkli kirik. Ka Rakvere Kolmainu kirikut nimetati varem Mihkli kirikuks. Tallinnas asus keskaajal tsistertslaste Mihkli nunnaklooster ning Rakveres 16. sajandi I poolal ka frantsisklaste Miikaeli mungaklooster.

Vanarahvas pidas mihkclipäeva suvepoolaasta lõpetajaks ning talvepoolaasta alustajaks. Et mihkclipäevaga lõppes ka suveks palgatute tööaeg, pidid taludes olema kõik suuremad välistööd selleks ajaks tehtud. Mihkclipäeval tapetud lammast on andnud aga mõtteainet mitmetähenduslikule ütlusele, et igal oinal on kord oma mihkclipäev.

Tahaks väga loota, et selle mõistmisele jõuaksid kord ka kõik need, kes tänases maailmas üritavad teisi hävitades võitu saavutada mitte Jumala ja tema trooniingli Miikaeli, vaid nende poolt juba ammu võidetud vaenlase ehk saatana leeris.

Illustratsioon püü: Peaingel Miikael purustamas saatana. Simon Ushakov, 1676. <https://www.pravoslavie.ru/98780.html>

Olen Rapla Maarja Magdaleena koguduse õpetaja Mihkel Kukk ning tervitan teid kui Eestimaa noorimat Magdala Maarjale pühendatud kogudust, teie õpetajaid ja kõiki kaastöölisi koguduse poolt, kes on kandnud teiega sama pühaku nime juba rohkem kui 700 aastat. Eriti hea meel on mul selle üle, et Rapla kogudusest olite Juana Maria näol saanud endale väga tubli töötaja.
Olgu Maarja Magdaleena teeniv eeskujun meid kõiki jätkuvalt innustamas olema ustavad Issanda viinamäel.

NÄITUSED AJASTU VALUKOHTADEST

kultuurielamusi vahendab Imbi Arro

Juhtus nii, et külastasin lühikese ajavahemiku jooksul kolme kunstinäitust. Püüdes teha valikut, millisest kirjutada, sain aru, et kõigis oli midagi ühist. Enamik neist tehniliselt erineva teostusega taiestest tegeles ajastuvalukohtadega. Kliima, loodus, sõda, isolatsioon, identiteet jm olid teemadeks nii Helsingi uue kunsti muuseumis Kiasmas, Tallinna Kunstihoones kui ka Voronja galeriis.

Kiasmas oli vaadata rahvusvaheline näitus „ARS22 – Elavad kohtumised”. Need lood rääkisid inimeste ja kogukondade elust, arusaamadest maailma kohta, milles elatakse, ja lootusest paremale tulevikule. 55 kunstnikku 26 riigist jutustasid eristumisest ja samastumisest. Näituse korraldajate sõnul soovisid nad luua ruumi üksteise empaatilisele kohtamisele ning olla osalised jagunenud maailma muutmisel ühiseks maailmaks.

Ajastu valukohad kajasid vastu ka Tallinna Kunstihoones näha olnud kevadnäitusel. Mind ennast puudutas kõige rohkem Marta Vaariku teos „Hoia mind kaisus”. See on video, kus Vaarik intervjuueerib kinniste lasteasutuste kasvandikke. Lapsed toimetavad töötubades, joonistavad, maalivad, teevad installatsioone ning samal ajal räägivad oma elust. Elu on olnud aga selline, nagu ei tohiks ühelgi lapsel

olla – täis hoolimatust ja vägivalda ümbritsevate poolt. Katkised, armastusest ilmajäetud väikesed inimesed – nii iseloomustab neid Vaarik.

Voronjas jäi kõige intrigeerivamana meelde Daniil Logovoi näitus “Pärisrikke mahapesemine” galerii saunamajas. Lühidalt öeldes oli tegemist Jeesus Kristuse elu kujutamise sümboolsusega elektri arenguga, kasutades selleks vene ikoonimaali kaanoneid sümboolsuse tehnoloogiaga. Kui pikemalt, siis peaks ehk tutvustama eeskujuks olnud ameerika kunstniku ja filosoofi Walter Russelli kosmogooniat.

Kõigil näitustel kohtub oma elu harjumuspärase tõe ja õigusega kohale tulnud vaataja nii seda kinnitava kui ka hoopis uue ja üllatavaga. Kas kõik on ikka just nii, nagu mina olen uskunud? Kas oma tõe ja eralduda oma kambrisse ja oma õigusega hakata võitlema teiste õiguste vastu või ehk hoopis püüda mõista, jagada ja hoolida?

TÄNU- JA EESTPALVED

Kiida, mu hing, Issandat, ja ära unusta ainsatki Tema heategu. Ps 103:2

TÄNUPALVED

Armas Jumal! Tänu Sulle kõige hea eest, mis meile igas päevas osaks saab. Tänu kõikide lähedaste eest ja kõikide kallite inimeste eest, kellega oled meid kokku viinud koguduses ja väljaspool seda!

Kallis Jumal! Tänu Sulle kõikide heade sõprade eest, sõpruskoguduste ja toetajate eest!

Kallis Jumal! Tänu Sulle Sinu suure helduse eest. Tänu Sulle, et me pole siin maailmas ükski, vaid Sinu arm ja heldus saadab meid läbi elu, läbi raskuste ja katsumuste, läbi õnnestumiste ja väljakutsete!

Kõigeväeline Jumal, Sina õnnistad meid igal päeval rikkalikult kõige heaga. Me palume sind, aita meil seda märgata ning sind headuse ja halastuse eest tänada kõik meie elupäevad.

EESTPALVED

Armas Taevane Isa! Anname Sinu hoolde algava kogudusetöö ja kõik kokkusaamised! Aita meil meeles pidada alati Sinu heldust, mida sa osutad igale inimesele, kes oma elu Sinu kätte on usaldanud!

Armas Jumal! Palume õnnistust algavale kooliaastale, edu õppetöös ja rõõmu teadmiste omandamisest kõigile koolilastele!

Kallis Jumal! Palume Sinu kätte rahu maailmas. Palume, et sõda Ukrainas ja vaen inimeste vahel lõppeks ning nad saaksid taas rahumeelse elu juurde tagasi pöörduda. Palume naiste ja laste eest Afganistanis, kes vaevlevad puuduses ning kannatavad vägivalda all. Palume Sinu armastuse puudutust kõikidele riigijuhtidele, kellest sõltub inimeste elu!

PS! Kui koged Jumala vastust oma palvetele, siis palun jaga oma TÄNUPALVEID siin ajalehes, et julgustada teisigi.

Samuti võid julgelt saata oma EESTPALVESOOVE, et ka teised koguduse liikmed saaksid sinu eest palvetada.

LASTELEHT

MARTA JA MAARJA

Piiblis on päris palju lugusid vendadest - Kain ja Aabel, Mooses ja Aaron, Joosep ja tema vennad, Jeesuse jüngrite seas oli kaks paari vendi jne.

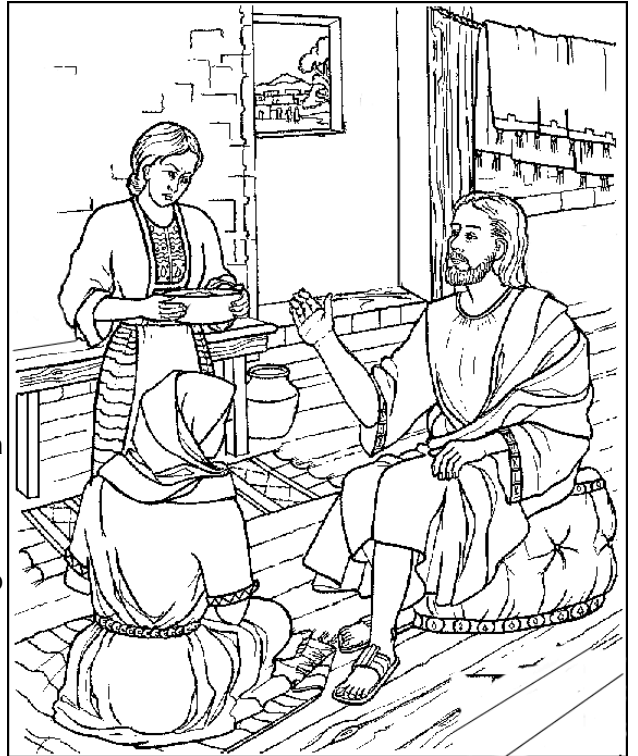
Uues Testamendis (Luuka 10) on aga haruldane lugu kahest õest: **Martast** ja **Maarjast**. Tegelikult oli neil ka vend Laatsarus ja nad elasid Jeruusalemma lähedal Betaania külas. Neist kolmest oli Marta ilmselt vanim ja Laatsarus noorem. Jh 11:5 on kirjas: "Aga Jeesus armastas Martat ja ta õde ja Laatsarust."

Luuka evangeeliumi 10. peatükk jutustab loo Jeesusest ja tema jüngritest, kes peatuvad Marta majas. Marta teeb koduseid toimetusi köögis. Maarja aga istub Jeesuse jalge ees ja kuulab tema õpetust. Marta vihjab Jeesusele, et ka noorem õde võiks ettevalmistuste juures aidata (külla oli tulnud ju 13 inimest!), kuid Jeesus vastab, et argitoimetuste kõrval on oluline ka Jumala Sõna kuulata.

Johannese evangeeliumi 11. peatükk jutustab meile loo, kuidas Laatsarus on surnud ja Jeesust oodatakse külla. Marta läheb Jeesusele tee peale vastu ja tunnistab ta Messiaaks. Seejärel läheb Jeesus Laatsaruse haua juurde ja kutsub ta hauast elusalt välja.

Vahetult enne Jeesuse viimast saabumist Jeruusalemma (enne palmipuudepäha) oli Jeesus taas neil külas. Maarja võttis välja kalli salvi ja võidis sellega Jeesuse jalgu ning kuivatas neid oma juustega.

Olgu Marta ja Maarja oma usuga meile igaühele eeskujuks!

Värvipilt: <https://sermons4kids.com/storage/501/marty-marthas.gif>

H	A	U	S	A	L	D	A	V	A	G	A	T
L	A	R	Õ	Õ	M	U	S	A	U	S	L	Ö
T	A	I	B	U	K	A	S	S	T	A	E	Ö
R	J	A	R	M	A	S	T	A	V	A	P	K
U	H	E	A	S	O	O	V	L	I	K	L	A
U	S	A	L	A	B	I	V	A	L	M	I	S
M	A	A	I	T	A	R	K	N	R	Õ	K	Ü
L	A	H	K	E	R	L	A	D	N	E	O	L
O	P	T	I	M	I	S	T	L	I	K	S	L
E	M	P	A	A	T	I	L	I	N	E	A	A
V	I	R	K	U	U	L	E	K	A	S	V	S

Sõnarägistikust leiad järgnevad positiivsed isikuomadused:

- ABIVALMIS
- ALANDLIK
- ARMASTAV
- AUS
- EMPAATILINE
- HEASOOLIK
- KUULEKAS
- LAHKE
- LEPLIK
- OPTIMISTLIK
- OSAV
- RÕOMUS
- SÕBRALIK
- TAIBUKAS
- TARK
- TÖÖKAS
- TRUU
- USALDAV
- VAGA
- VIRK
- ÕRN
- ÜLLAS

Vastuse saad kokku lugeda alles jäänud tähtedest vasakult paremale ja ülevalt alla. Vastuseks on tegelane, kellest on samuti juttu Luuka evangeeliumi 10. peatükis.

KUUKAVA SEPTEMBER 2022

Jumalateenistus armulauaga

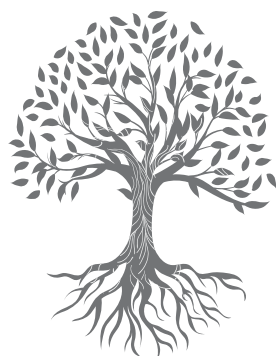
pühapäeviti kell 15

Perejumalateenistus armulauaga

kuu esimesel pühapäeval (04.09 ja 02.10) kell 12

KOGUDUSES TOIMUB:

P 11.09 kell 12	Lastekirik
N 15.09 kell 12	Elurõõmsad ja tegusad
P 18.09 kell 12	Lastekirik
P 25.09 kell 12	Mudilaskirik
P 25.09 kell 12	Rännak "Loodu aeg" (algusega Mustamäe kirikust)
R 30.09 kell 19	Palvus Taizé lauludega
N 29.09 kell 18.30	Dr Jaan Lahe piibliseminar

Rahvusvaheline projekt „Loodu aeg“ (*Season Of Creation*) kutsub kristlasi palvetama ja tegutsema üle maailma igal aastal septembris meie ühise kodu eest.

Aeg: **25. september 2022 kell 12**

Algus: Kiili 9, Tallinn (Mustamäe Maarja Magdaleena kirik)

Mati Sepp (MTÜ Eesti Metsa Abiks) viib huvitavale rännakule Mustamäe rohealadele. Rännak algab ja lõpeb Mustamäe kirikus, toimub vestlusring, eine ning kell 15 saab osaleda jumalateenistusel Mustamäe kirikus, kus ühiselt palvetatakse looduse ja looduskaitsete eest.

EELK Mustamäe Maarja Magdaleena kogudusele on mugav annetusi teha, kasutades **mTasku** rakendust. mTasku kaudu turvaliste maksete tegemiseks tuleb sul mTasku rakendus alla laadida ning Mobiil-ID, Smart-ID või pangalingi kaudu isikustada. Skaneeri seejärel paremal trükitud QR-kood ja vali soovitud annetussumma. Vali mTaskus sobiv maksevahend ja vajuta **MAKSA. Aitäh annetuse eest!**

*Onnitlemes
sünnipäeval!*

03.09 Elle Säde
05.09 Kärt Kaljapulk
09.09 Kätlin Reintam
09.09 Liis Rebane
13.09 Reelika Raudsepp
14.09 Jaana Maria Unga
16.09 Heili Einasto
16.09 Anti Kõrve
18.09 Reet Eru
21.09 Monika Kredemann
25.09 Riina Koppelman
26.09 Carina Alliste
30.09 Mai Väinsalu

Hea Jumal,
julgusta meid ikka jätkuvalt õppima,
et võiksime kasvada teadmistes,
tunnetuses ja armus!
Aamen.

VAIMULIKE KÕNETUNNID KOKKULEPPEL:

TIINA KLEMENT – koguduse õpetaja; e-post: tiina.klement@hotmail.com; tel: 5373 0718

JAAN LAHE – koguduse abiõpetaja, teoloogiadoktor; e-post: usundiurija@gmail.com; tel: 516 7724

ÜLLE REIMANN – koguduse diakon; e-post: mustamae.kogudus@gmail.com; tel: 5664 6029

IMBI ARRO – diakon emeeritus; e-post: imbiarro@gmail.com; tel: 551 7970

Lastetöö juhendaja **Maris Kuldkepp** – e-post: kepamaris@hotmail.com; tel: 5672 6863

Kantor ja Misjonikoori juhataja **Maarja Vardja** – e-post: maarjavardja@gmail.com

(Liikme)annetused:

Annetuse saaja: EELK Mustamäe Maarja Magdaleena kogudus

Luminor pank, konto: EE311700017002962090 või LHV pank, konto: EE757700771000677814

Luminor pank, konto: EE241700017003221206 (**Mustamäele kiriku ehitamise heaks**)

Koduleht: www.mmmk.ee

E-post: Mustamae@eelk.ee ja mustamae.kogudus@gmail.com

Koguduse aadress: Kiili 9, Tallinn 13423

Magda Misjonipood: A. H. Tammsaare tee 89, II korrus; avatud E-R 10-18, L 11-15, P suletud.

e-post: magdapood@gmail.com; tel: 600 2222; Facebook.com/magdapood

Ajalehe toimkond: kujundaja **Jaana Maria Unga**, keeletoimetaja **Auli Tohv**